

ALLERGEENIDE VASTANE SPETSIIFILINE IgE PLASMAS

Lühendid	Allergeenisegud
	<p>ex71 – hane-, kana-, pardi- ja kalkunisuled ex72 – viirpapagoi, kanaarilinnu, vindi, parakeedi, papagoi suled fx1 – maapähkel, sarapuupähkel, parapähkel, kookospähkel, mandel fx2 – tursk, krevett, rannakarp/jõekarp, tuunikala, lõhe fx5 – munavalge, piim, nisu, tursk, maapähkel, soja fx22 – pekaanipähkel, India pähkel, pistaatsiapähkel, Kreeka pähkel fx32 – lääts, hernes, aeduba, jaanileivapuu fx71 – köömned, muskaatpähkel, kardemon, nelk gx1 – kera-, aru-, raihein, timut, aasnurmikas hx2 – majatolm, <i>D. pteronyssinus</i>, <i>D. farinae</i>, prussakas mx2 – <i>P. chrysogenum</i>, <i>C. herbarum</i>, <i>A. fumigatus</i>, <i>C. albicans</i>, <i>A. alternata</i>, <i>S. rostrata</i> tx4 – tamm, jalakas, vahtralehine plaatan, paju, pappel tx9 – lepp, kask, sarapuu, tamm, paju wx7 – härjasilm, võilill, teeleht, malts, kuldvits</p>
<p><i>Toiduained</i></p>	<p>Üksikallergeenid</p> <p>f1 – munavalge f2 – lehmapiim f3 – tursk f4 – nisu f5 – rukis f6 – oder f7 – kaer f8 – mais f9 – riis f10 – seesamiseeme f11 – tatar f12 – hernes f13 – maapähkel f14 – soja f17 – sarapuupähkel f18 – parapähkel f20 – mandel f24 – krevett f25 – tomat f26 – sealiha f27 – veiseliha f31 – porgand f35 – kartul f41 – lõhe f49 – õun f75 – munakollane f79 – gluteen f83 – kanaliha f84 – kiivi f85 – seller f88 – lambaliha f90 – linnased</p>

	<p> f92 – banaan f94 – pirn f95 – virsik f202 – India pähkel f204 – forell f205 – heeringas f212 – šampinjon f218 – paprika f225 – kõrvits f236 – vadak f245 – munavalge ja -kollane f255 – ploom f256 – Kreeka pähkel f259 – viinamari f284 – kalkuniliha f316 – rapsiseeme f342 – oliiv </p>
<i>Loomad</i>	<p> e1 – kassi epiteel, kõõm e3 – hobuse kõõm e4 – lehma kõõm e5 – koera kõõm e6 – merisea epiteel e81 – lamba epiteel e82 – jänese epiteel e84 – hamstri epiteel e87 – roti epiteel e88 – hiire epiteel e208 – tšintšilja epiteel e209 – liivahiire epiteel </p>
<i>Puud</i>	<p> t2 – lepa õietolm t3 – kase õietolm t4 – sarapuu õietolm </p>
<i>Rohhtaimed</i>	<p> g6 – timuti õietolm g12 – rukki õietolm w6 – puju õietolm w8 – võilille õietolm w203 – rapsi õietolm w206 – kummeli õietolm w207 – lupiini õietolm </p>
<i>Lestad, kodutolm</i>	<p> h2 – majatolm d1 – <i>D. pteronyssinus</i> d2 – <i>D. farinae</i> d3 – <i>D. microceras</i> d70 – <i>A. siro</i> d71 – <i>L. destructor</i> d74 – <i>E. maynei</i> </p>
<i>Hallitusseened</i>	<p> m3 – <i>A. fumigatus</i> m6 – <i>A. alternata</i> m70 – <i>P. orbiculare</i> </p>

<i>Putukad</i>	i1 – mesilasmürk i3 – herilasmürk i75 – vapsikumürk i6 – prussakas
<i>Parasiidid</i>	p1 – <i>Ascaris</i> p4 – <i>Anisakis</i>
<i>Ravimid</i>	c1 – penitsilliin G c2 – penitsilliin V c5 – ampitsilliin c6 – amoksitsilliin c8 – kloorheksidiin c74 – želatiin c202 – suksametoonium c207 – protamiin c260 – morfiin c261 – folkodiin
<i>Muud</i>	k80 – formaldehüüd k82 – lateks k85 – kloramiin-T k78 – etüleenoksiid m80 – Stafülokoki enterotoksiin A m81 – Stafülokoki enterotoksiin B m226 – Stafülokoki enterotoksiin TSST o70 – seemnevedelik
	Allergeenide komponendid t215 – kase Bet v 1 (PR-10) g213 – timuti Phl p 1, Phl p 5b g214 – timuti Phl p 7, Phl p 12 d205 – tolmulesta Der p 10 (tropomüosiin) i208 – mesilasmürgi Api m 1 (fosfolipaas A2) i217 – mesilasmürgi Api m 10 (süivesikurikas valk / ikarapiin) i209 – herilasmürgi Ves v 5 (antigeen 5) i211 – herilasmürgi Ves v 1 (fosfolipaas A1) f76 – piima Bos d 4 (alfalaktalbumiin) f77 – piima Bos d 5 (beetalaktoglobuliin) f78 – piima Bos d 8 (kaseiin) f232 – munavalge Gal d 2 (ovalbumiin) f233 – munavalge Gal d 1 (ovomukoid) f353 – soja Gly m 4 (PR-10) f431 – soja Gly m 5 (7S) f432 – soja Gly m 6 (11S) f416 – nisu Tri a 19 (oomega-5-gliadiin) f426 – tursa Gad c 1 (parvalbumiin) f420 – virsiku Pru p 3 (LTP) f434 – õuna Mal d 1 (PR-10) f435 – õuna Mal d 3 (LTP) f354 – parapähkli Ber e 1 (2S) f422 – maapähkli Ara h 1 (7S) f423 – maapähkli Ara h 2 (2S) f424 – maapähkli Ara h 3 (11S) f352 – maapähkli Ara h 8 (PR-10)

	<p>f427 – maapähkli Ara h 9 (LTP) f428 – sarapuupähkli Cor a 1 (PR-10) f425 – sarapuupähkli Cor a 8 (LTP) f440 – sarapuupähkli Cor a 9 (11S) f439 – sarapuupähkli Cor a 14 (2S) f441 – Kreeka pähkli Jug r 1 (2S) f442 – Kreeka pähkli Jug r 3 (LTP) f443 – India pähkli Ana o 3 (2S) o214 – CCD (ristreageerivad süsivesikdeterminandid)</p>
Mõiste	<p>Allergeen on antigeen, enamasti valk, mis seostub spetsiifilise IgE-ga ja põhjustab allergilist reaktsiooni. Allergeeniallikas võib olla igasugune bioloogiline materjal, samuti väikesed molekulid, mis seostuvad organismis kandurvalkudega (nt kemikaalid, ravimid).</p> <p>Üks allergeeniallikas (nt loomakarvad, õietolm, toiduaine, putukamürk) sisaldab mitmeid erinevaid valke - allergeenikomponente. Erinevate komponentide vastu tekkinud IgE antikehadel on erinev kliiniline ja diagnostiline tähendus.</p> <p>Allergiate serodiagnostikat saab sageli alustada allergeenisegudest. Kui segu vastane IgE on positiivne, saab valida sobivaid jätkuuringuid.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kahtlus IgE vahendatud allergilisele reaktsioonile ▪ Allergeeni kindlakstegemine ▪ Peaallergeeni ja ristreageeriva allergeeni eristamine ▪ Immunoteraapia võimaluse ja vajaduse hindamine ▪ Allergeeni vältimise vajaduse hindamine
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 2–8 °C 7 päeva, pikemalt –20 °C Juhul, kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Argipäeviti, immuunanaluüsi labor, Ravi18
Mõõtmismeetod	Fluorestsents-ensüüm-immuunmeetod
Referentsvahemikud	< 0,35 kU/L – Negatiivne Sensibiliseerimine on ebatõenäoline kuid mitte välistatud. > 0,35 kU/L – Positiivne (vt tõlgendus)
Tõlgendus	<p>0,35–0,69 kU/L Nõrk sensibiliseerumine. Sümptomeid esineb vähestel patsientidel.</p> <p>≥0,7 kU/L Sümptomeid esineb paljudel patsientidel. Mida kõrgem tulemus, seda tõenäolisem on allergia kliiniline väljendumine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ suurim spetsiifilise IgE sisaldus on 4–6 nädalat pärast allergeeniga kokkupuudet ▪ spetsiifilise IgE sisaldus ei tarvitse korreleeruda S-IgE või allergeenide segu vastase IgE sisaldusega ▪ imikutel ja väikelastel spetsiifiline IgE tavaliselt puudub või on sisaldus veres väga väike
Konsultatsioon	Piret Kedars, Liisa Kuhi
HK hinnakirja koodid	66708 Allergeenide segu vastane IgE 66707 Üksikallergeeni vastane IgE 66708 Allergeeni komponendi vastane IgE
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. ImmunoCap Specific IgE Thermo scientific originaaljuhend 2. ImmunoCap Allergen list 2014 3. Molekyyliallergologia P. Csonka 2017
Koostaja	Piret Kedars